

ДО
АДМИНИСТРАЦИЯТА
НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н КИРИЛ АНАНИЕВ
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

ДОЦ. Д-Р МИГЛЕНА ПАВЛОВА
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
АГЕНЦИЯ ПО ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

Относно: Допълнително предложение за промени в проекта на Постановление за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки (ППЗОП), приет с ПМС № 73 от 05.04.2016 г., в изпълнение на § 44 от ПЗР на ЗИДЗОП (обн., ДВ, бр. 107 от 18.12.2020 г.), публикуван на 24.02.2021 г. на Портала за обществени консултации (strategy.bg), във връзка с въвеждане на възможността за подаване на оферти по номенклатури в сектор “Здравеопазване”

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

В допълнение на изразеното от Националното сдружение на експертите по обществени поръчки (НСЕОП) становище по проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на ППЗОП, представяме на Вашето внимание **предложение за техническо решение на въпроса с изпращането на информация за сключените договори, който според мотивите на вносителя е основна пречка пред реализирането на подкрепената от нас идея за сектор “Здравеопазване” да се допусне подаване на оферти и по отделни номенклатури от обособени позиции, с оглед обезпечаване на възлагателната дейност на лечебните заведения в условията на пандемия, а и по принцип.**

Ще припомним, че като част от дебата по последния проект за промени в ЗОП, които в следствие станаха факт и породиха действие от началото на настоящата година, от страна на

много лечебни заведения бе изразена и подкрепена позицията, според която при анализа на проведените процедури за доставка на лекарствени продукти и медицински изделия в рамките на предходните 3 (и повече) години се обосновава извод, че тези процедури обичайно са с много на брой обособени позиции – броят им средно е около 300, а при някои от възложителите достига и до 800. При този много висок брой на обособените позиции и с оглед задължението за възлагане в Централизираната автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП), при настоящите софтуерни функционалности на системата и създадената в момента организация за работа в нея, обемът на работата при провеждането на една процедура за възлагане на обществена поръчка се увеличава многократно.

Обобщено казано, макар възложителят да стартира една обществена поръчка, в системата ЦАИС ЕОП той реално подготвя документация за толкова на брой отделни поръчки, респективно извършва множество възлагателни действия по толкова на брой отделни поръчки, колкото наброяват обособените позиции, включени в тази поръчка. Това само по себе си обективно увеличава риска от допускане на грешки и несъответствия във възлагателния процес.

От друга страна, тъй като участниците в процедурите по обществени поръчки за доставка на лекарствени продукти са ограничени като брой търговци, то съответно обичайният брой договори в една такава обществена поръчка за доставка на лекарствени продукти много рядко надвишава дванадесет.

В позицията на лечебните заведения бе подчертано, че проблематично се явява обстоятелството, че понастоящем възможността по чл. 30, ал. 1 от ППЗОП се използва единствено от Министерство на здравеопазването. Според въпросната норма, при процедури за сключване на рамкови споразумения и възлагане на обществени поръчки за доставка на лекарствени продукти по Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина или на медицински изделия по Закона за медицинските изделия чрез електронната платформа, поддържана от Централния орган за покупки в сектор "Здравеопазване", може да се допусне представяне на оферти за една или повече от номенклатурите в обособените позиции, включени в предмета на обществената поръчка. На база на справка за поръчките на МЗ, бе обосновано, че за здравното министерство обществените поръчки за лекарствени продукти, които са с много обособени позиции, също са трудоемки за подготовка и провеждане дори в електронна платформа. Именно това е причината в посочените процедури броят на обособените позиции да е значително редуциран, съответно да е използвана възможността за офертиране по номенклатури, предвидена в чл. 30 от ППЗОП.

В допълнение на горното от лечебните заведения подчертаха и друг широко известен проблем – административният персонал в здравните заведения е крайно ограничен ресурс, закономерност която важи с особена сила за експертите по обществените поръчки. Като потвърждение на това, посочиха специалистите от здравния сектор, на места често за

такива експерти е отредена само по една щатна бройка, а само в единични случаи в съответното заведение има създадено звено за обществени поръчки.

При така изложените мотиви, с цел улесняване работата на възложителите и участниците в процедури по възлагане на обществени поръчки за доставка на лекарствени продукти и медицински изделия в платформата ЦАИС ЕОП, бе направено предложението да бъде осъществена подходяща като форма и правна техника нормативна промяна, въвеждаща в ЗОП правилото на чл. 30, ал. 1 от ППЗОП, в редакцията към 30.03.2020 г., с което за всички обществени поръчки за доставка на лекарствени продукти и медицински изделия да се допусне представяне на оферти за една или повече от номенклатурите в обособените позиции.

Според мнението на лечебните заведения, което поддържаме и ние от НСЕОП, по този начин на лечебните заведения ще се даде възможността да провеждат обществени поръчки с малко на брой обособени позиции – не повече от 2-3, в които да могат да се включват множество номенклатури. Това значително ще облекчи и ще направи много по ефективен процеса на възлагане на обществени поръчки поради намаления брой работни операции в ЦАИС ЕОП, които следва да се реализират, респективно поради по-ниския риск от грешки и пропуски, а и по-ниския разход на време и средства за възлагане на една обществена поръчка за доставка на лекарства и медицински изделия. Тези благоприятни резултати не само ще допринесат за постигане на целите на ЗОП за икономическа ефективност, но и ще спомогнат за подобряване на качеството на здравните услуги на лечебните заведения и повишаване нивото на здравни грижи за населението като цяло.

Както е известно, в рамките на общественото обсъждане на законопроекта за промени в ЗОП това предложение не беше възприето, със следните мотиви:

„В директивата, и съответно в ЗОП не се предвижда възможност за подаване на оферти по номенклатури в рамките на обособена позиция. По тази причина ЦАИС е разработена в съответствие с правилата на закона, поради което не е предвидена такава функционалност. Подобна практика не е известна и в останалите държави членки. Следва да се отбележи, че от страна на Министерството на здравеопазването не са постъпили бележки във връзка с посочените затруднения. Доколкото законът е рамков, а проблемът засяга само поръчки със специфичен предмет на определени възложители, би било непропорционално ангажиране на ресурси за разработване на специални технически решения за възлагането на тези поръчки, поради което трябва да се търси друго решение“.

В израз на несъгласие с горните съображения, в писмо до Комисията по правни въпроси на Народното събрание ние от НСЕОП изразихме становище в обратен смисъл, което основахме на следните мотиви:

1. Във връзка с наведеното, че *„в директивата, и съответно в ЗОП не се предвижда*

възможност за подаване на оферти по номенклатури в рамките на обособена позиция“, както и, че „подобна практика не е известна и в останалите държави членки“, ние отбелязахме, че в изпълнение на указания на ресорната агенция в лицето на АОП и в съответствие с националната практиката на контролните органи, възложителите по ЗОП – лечебни заведения, понастоящем възлагат обществени поръчки за закупуване на лекарства по един много тежък ред, нещо което не се наблюдава като практика при другите страни членки, които намират по облекчени подходи за реализиране на подобни доставки. И макар да липсва изрична уредба на тази материя на общностно ниво, в частност в директивите за обществени поръчки, последните категорично не препятстват приемането на национална уредба по тази материя. Нещо повече в периода от 15.04.2016 г. до 01.04.2020 г. в ППЗОП, беше предвидена подобна възможност (чл. 30 от ППЗОП). В този смисъл считаме за консенсусно, че не е налице правна пречка подобна разпоредба да се приеме и сега, дори на ниво закон. След като е безспорно, че подобна правна пречка няма, за нас няма основания да се пренебрегне същественото обстоятелство, че както в условията на настоящата глобална пандемия, но и по принцип, една подобна възможност е много важна за всички пациенти на болнични заведения, и би била в полза на всички български граждани.

2. От НСЕОП се противопоставихме и на съждението, послужило като аргумент за отклоняване на гореизложеното предложение, според което „би било непропорционално ангажиране на ресурси за разработване на специални технически решения за възлагането на тези поръчки, поради което трябва да се търси друго решение“. Като определихме горното като неистинно, ние изразихме дълбоката си убеденост, че **действащите функционалности на ЦАИС ЕОП и в момента позволяват на участниците да подадат ценовото и техническото си предложение като оферират лекарствата по номенклатури без да се налагат каквито и да е допълнителни плащания и софтуерни преработки на Платформата**. Подчертахме и това, че **техническото възлагане на обществени поръчки за доставка на лекарства по номенклатури чрез Платформата, е възможно без по никакъв начин да се нарушават функционалности на ЦАИС ЕОП и принципи регламентирани в чл. 2, ал. 1 от ЗОП**.

Няколко месеца след отхвърляне на предложението за промени в ЗОП, с които за възложителите от сектор “Здравеопазване” да се въведе възможността за подаване на оферти и по отделни номенклатури от обособени позиции, вече в рамките на обществената консултация по проекта на ПМС за промени в ППЗОП, вносителите предложиха възможността за използване на номенклатури при възлагане на поръчки за доставка на лекарствени продукти или на медицински изделия, поддържана от Централния орган за покупки в сектор „Здравеопазване“ (ЦОПСЗ), регламентирана в чл. 30 от ППЗОП, да се прилага до края на 2022 г. Конкретният текст на пар. 45 от ПЗР, гласи, че “до 1 януари 2023 г. лечебните заведения, които са възложители, могат да допускат представяне на оферти за една или повече от номенклатурите в обособените позиции, включени в предмета на обществена поръчка за

доставка на лекарствени продукти по Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина или на медицински изделия по Закона за медицинските изделия, чрез използване на платформата по чл. 39а от ЗОП”.

Вносителите на проекта обясняват, че до посочената дата се очаква въвеждането на нови формуляри на европейски образци при възлагане на обществени поръчки, в които няма да може да се изпраща и публикува информация за сключени договори по номенклатури, включително по различни обособени позиции. С това разяснение индиректно се постига яснота по отхвърлянето на предложението за връщане на възможността за подаване на оферти по номенклатури, което дойде от експертните среди и бе подкрепено и от НСЕОП.

Видно от горното, **въпреки неприемането на изразената преди няколко месеца идеята за връщане на офертирането по номенклатури, явно отчитайки съществуващата неоптималност при поръчките в здравеопазването, вносителите предлагат в преходните и заключителни разпоредби на ППЗОП да се предвиди срок, до който лечебните заведения, могат да използват възможността за представяне на оферти по отделни номенклатури в рамките на обособени позиции чрез Платформата ЦАИС ЕОП.**

Заложеното в проекта безспорно е само частичен компромис и временен изход от ситуацията, който не преодолява напълно посочените по-горе проблеми при поръчките в този критично важен сектор. Това обстоятелство не се променя от факта, че в мотивите към проекта за промени в ППЗОП е обяснено, че доколкото европейската практика при възлагането на такива поръчки е да се прилагат основно динамични системи за покупки и рамкови споразумения, се предлага след тази дата лечебните заведения, които са възложители, както и ЦОПСЗ да се адаптират към прилагането на тези способи при възлагане на договори за лекарствени продукти и медицински изделия. Промяна по същество не се постига и с конкретното предложение в ПЗР на ППЗОП да се предвиди срок, до който лечебните заведения, могат да използват възможността за представяне на оферти по отделни номенклатури в рамките на обособени позиции чрез Платформата ЦАИС ЕОП.

Предвид горното, с настоящото предлагаме механизъм за техническо облекчаване на възлагателната дейност по ЗОП на лечебните заведения, които в момента възлагат чрез множество обособени позиции, а не чрез използване на възможност за офертиране по номенклатури. Конкретното ни предложение е нормативно, в случая с текстове в Правилника за прилагане на ЗОП, да се въведе възможността да се възлага чрез номенклатури, като технически горепосочената ситуация с информацията за сключени договори, определена като проблематична и в мотивите към проекта на ПМС за промени в ППЗОП, да се реши като се предостави правна възможност договорите да се обособят по номенклатури със съответни изпълнители и така същата информация да се изпраща за

оповестяване в Регистъра на обществените поръчки (РОП), съответно в Официален вестник на Европейския съюз (ОВ на ЕС). Подобна техническа възможност в ЦАИС ЕОП е налице и информацията за сключените договори по номенклатури може да се посочва като допълнителна информация в обявлението за възложена поръчка.

Категорични сме в увереността си, че ако предложението ни бъде възприето, от една страна ще се подпомогне възлагателната дейност на лечебните заведения, а от друга няма да се разходват допълнителни публични средства за нови технически функционалности на платформата ЦАИС ЕОП.

Вярваме, че с изразената позиция можем да допринесем за оптимално разрешаване на посочения проблем при възлагане на обществени поръчки сектор “Здравеопазване” – критично важни както в настоящата пандемична ситуация, но и по принцип, като утвърдим принципите на откритост, съгласуваност, диалогичност и единодействие при създаване и развитие на правилата и политиките в сектора.

Защото възлагаме надежди за едно по-добро общо бъдеще!

гр. София

С УВАЖЕНИЕ:

ИВАЙЛО СТОЯНОВ,

ГЛ. СЕКРЕТАР НА НСЕОП